

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

. 5675 22

OMSTANDIG VERHAEL,

Over de gevegiën en bebaelde victorien door de Belgen op de Hollanders als ook eenige vreedbeden door de laetst genoemde gepleegd, in en rond Brussel, op den 23, 24, 25, 26 en 27 der maend september 1830.

NAer dat den Prins Frédéric den 22 7bre zyne proclamatie aen de Brusselaers hadde gezonden, waer by dat hy schreef dat hy binnen Brussel ging aenkomen en dat hy wilde dat alles in rust zou zyn, dat de vremdelingen hunne wapens moesten neerleggen en de stad ruymen, en de burgerlyke wagt, ten zynen voordeele alle maetregelen zouden nemen om alle onheylen te voorzien en te beletten; trokken er ontrent 300 van onze dappere tirailleurs nyt de stad, die haest de vyandlyke troepen gewaer wierden en er deftig vuer op gaven; de eerste scheut wierd gelost door een jongeling van 14 jaeren die eenen dragonder van zyn peerd schoot, 9 dappere Luykenaren buyten de Lovensche poort gaven vuer en attaqueerden een gansch escadron bussaren; dit ging voor by met weynig verlies van volk dien zelve dag.

's Anderdags 23 om 6 ueren 's morgens kwamen de troepen van prins Frédéric langs de Vlaendersche poort binnen, bestaende nyt bussaren en voet volk. Weynig agterduncken hadden de burgers hier op, nogtans waeren hunne huizen voorzien van middelen van verdeding, de soldaeten waeren alreede allen door de barricaden over hoopen aerde, door putten, in de stad getrokken, eer de burgery hun begonst te verdedigen, den commandant wierd zyn peerd tegen gehouden, door een manneken van vyfthien jaeren, die hem gebod de wapens af te leggen indien

by in de stad wilde komen; men begon lange alle kanten te schieten, men wierp met calysteenen, met levendigen kalk en men goot met kokende water en vitriol door de tweede en derde stagen der huizen, een groot getal soldaeten wierden gesnevelt, en zy begaven hun op de vlugt, van den kant der Belgen was weynig verlies.

Des anderdags kwamen de vyandyke troepen met eene groote menigte langs de Schaerbecksche en de Lovensche poort in de stad; alle de klokken stormden, vele huizen en winkels waeren gesloten, de woedende Hollanders drongen in en rond de waerande, in de koninglyke straet, waer zy huizen verbranden, openbraeken, mops, vrouwen en kinderen vermoorden, ofte mishandelden; de dappere Brusselaeren, met de vrome Luykenalers, de Borainage en vele andere aengekomen kloekmoedige Belgen; begonnen hun hevig te verdedigen, een groot getal vrouws-persoonen drongen dweers door de mitraille op de Hollanders gewapent met vorken en gaffels etc. en planten in het midden van de warande het dry kleurig vaendel, eene bagelbuy van kogels en mitraille regende over de hoofden der Hollanders, er bleeven er ook veel van onzen kant, den avond naderde, en den nacht ging nog geruust over. Met het aenbreken van den dag begon men op nieuw; den moed der Belgen was verdobbelt, de kanonnen wierden gepointeert, en de kensis van het houten been, (jambe de bois) Luykenaler, vaegde welhaest, eene menigte Hollanders nae de andere weireld, men vogt als leeuw, de vyanden in de warande wierpen geduerig hunne doode in eenen diepen steenput, zy hadden ook verscheyde aan de boomen genaegelt om de Belgen daer op hunne mitraille te doen verschieten, langs den boulevard lagen de dooden op hoopen vele huizen stonden in brand er kwamen

van alle kanten volk aen om de belgen te ondersteunen.

Naer dry dagen lang gevogten te hebben met eenen uytnemenden moed, verlieten de vyanden de stad lieten hunne doode rompen aen ons.

Vele krygsgevangen bleven in onze magt; onder ander den aide-de-camp van den prins Frederik.

Het is beklagens weerdig wanneer men hoord, de baldadigheden door de Hollanders, in hunne retraite ten uytvoer gebragt, plunteringen, brandstijtingen, verkrating en moorderye waeren deszelfs woedende vraelneming!!!

Het is ook jammerlyk om te bezigtigen, het getal van huizen die in Brussel verbrand ende beschaedigt zyn; maer met nog meerder darnis aenschouwt men in verscheyde hospitaelen eene menigte brave Belgen! die hunne dapperheyd getoont hebben gevaerlyk gebleest; voor de menigte dooden is er een nieuw kerkhof gewyd op St. Michiels pleyn, waar men onze christenen Belgen nae den eersten staet heeft begraven; vele colecten voor ontfangen van giften worden opgerecht tot ondersteuning der weduwen en weezen.

Den 27 om 6 uren s' avonds is Mynheer DE POTTER aen de Anderlechache poort aengekomen van Enghien en Halle, meer als 20,000 menschen kwamen hem te gemoed; zyne koetsse wierd uytgespannen, en het geweld van volk was zoo groot dat men de zelve gedragen heeft tot aen het stadhuys, dewyl hy uyt zyn rytuyg stapte wierd hy op de ermen van menigte volk tot op het stadhuys gedragen, onder het geroep van, leve DE POTTER! leven de Belgen! leve de verlossers enz., hy heeft een voldoende aanspraek gedaen; en heeft de hospitaelen bezogt, en met nadruk, de gekwetste aenschouwt.

**GEZANG OP HET VOORENSTAENDE
B E S C H R I F.**

Stemme : van den Handel.

Hoord al wie heeft e n belgen aerd ,
 nae moed en dapperheyd zoo waard ,
 door ons broeders getoont , die tans zyn gekroont ,
 met victorie blaed'ren ,
 reeds lang zocht belgica zyne vryheyd ,
 die hun van den koning steeds wierd ontzeyd ,
 de vreedde slaverny , die ons reeds lang bleef by ,
 nam toe aen alle zy .

Den Belg' is g'hoorzam maer is kloek ,
 op 't weygeren van hyn verzoek ,
 heeft m'in de Brussel stad , de wapens gevat ,
 om ons vry te vegten ,
 van alle kanten kwam'er volk by-eed ,
 men wakkerde malkaer groot ende klein ,
 men vreesde geen en nood ,
 nog stael , nog poer , nog loot ,
 het woord was , vry of dood !

Den nederlandschen prins Fred'rik ,
 die schreef hyn met myn volk zal ik ,
 in de stad Brussel treên , maer groot ende klein ,
 moet in ruste blyven ,
 elk vremdeling die moet van stonden aen ,
 terug ontwapent nae zyn wooning gaen ,
 de burgerlyke wagt , zal nyt der wetten kragt ,
 rust vormen dag en nagt .

Den weêrstreever in dit geval ,
 men misdaediglyk straffen zal ,
 dit is wet en gebod , overdenkt uw lot ,
 maer de Brusselaeren ,

met Luykenaeren , menig Vlaenderling ,
 zoo haest men dees Proclamatie ontving ,
 riepen : het zweërd in d'hand !
 men heeft haest overmand ,
 twist-zoekende Holland .

D'hollanders wenden hun nae stad ,
 maer wierden schielyk aengevat ,
 men vogt met poer en loot ,
 en men wierp hun dood ,
 met steenen door de vensters ,
 met goot met vitriool met kalk en asch ,
 welhaest de vlaemsche straet een moord-kuyl was ,
 elk riep belgen staet by , vegt zonder medely ,
 op dat m'ons maeken vry .

De vromheyd die was ongemeyn ,
 het vogt daer al zoo groot als kleyn ,
 den vyand vlugte haest , in het hert verbaest ,
 van die dapperheden ,
 maer 's anderdags wierd hunne magt vergroot ,
 men drong in de stad al roepende , slaet dood !
 wat is van 't belgen bloed ,
 ontvremd van ons gemoed , men hier al sterven doet .

De belgen mans en vrouw geslagt ,
 kaptten schooten met dobbel kragt ,
 den vyand op diers stond , viel dood op den grond ,
 met groote menigten ,
 de klokken die luyden aen alle zyd'
 men riept staeg vegt voor uwe liberteyt ,
 in perk en in waerand , het moedig belgen-hand ,
 deed zidderen Holland .

Men zag menig schoon buye in brand ,
 de doode liggen t'allen kant ,
 den vyand wierd gewaer , omstréeks den boulvart ,
 onze kanon schenten ,
 zy wierpen veel lichaemen in een put ,
 dood door ons hand geweer ende gescht ,

den belgen moed hielt stand,
tot men had overmand, onzen noordschen vyand.

Zy vlugten, maar welke vreedheyd,
bedreven zy op dien tyd,
hoe menig braef mans kind, hebben zy verslind,
of onteert die stonden,
hoe menig akkerman van hun gedood,
of van zyn vrouw, kinders en goed ontbloot,
hoe menig huys in brand,
geplundert tot de schand,
van 't lafhertig Holland.

Roept al leve de liberteyt!
bid God, op dat wy zyn bevryd,
van boey en slaeverny, en langs alle zy,
hoort victorie zingen,
dat ons handwerk en den koophandel bloeyt,
dat d'eendragt van de belgen nog aengroeyt,
zoo wel by dag als nacht, doen weirdigen eendragt,
verdobbelt steeds de magt.

BEKLAGT-LIEDEKEN,

*Der Meyskens van Gend, over het vertrekken
der Hussaren, om dat zy zonder lief zyn.*

Stemme: op alle weken wat.

Meyskens van Gend zyt gy nu al verlaeten,
gy moet het lyden met gedult,
gy weet dat al die dient by de soldaeten,
men mag niet doen het geen hy wilt,
maer dog ik zien nu met kinders met g'heel hoopen,
schier om te bersten en met het hert vol pyn,
kwaemen zy al naer het kwaertier geloopen,
ik zeg waar de hussaren zyn.

Ciska die zocht om Lieven nog te vinden,

maer hy blief altyd in 't kwaertier ,
 zy heeft gevraegt by naer aen al zyn vrinden ,
 zy riep ach kwam hy nog eens hier ,
 ik met twee kleyn en noyt op my meer peyzen ,
 gaet hy van hier dan is 't met my gedaen ,
 ik zon hem dog zyn vleesch en bloed eens wyzen ,
 en vragen om met hem te gaen .

Liena die riep ik moet den mynen spraken ,
 want zonder my kan hy niet voort ,
 hy heeft myn geld in zynen zak gesteken ,
 die schreede dat het ieder hoord ,
 maer in 't versteek is hy by haer gebleven ,
 waer mé betael ik huys en bakkerij ,
 hy en heeft haer geen kruys of duyts gegeven ,
 want hy blief altyd op een zey .

Daer kwam nog een met kinders aengeloopt ,
 het was Sophie een schoon boerin ,
 ik moet den mynen wat sociskens koopen ,
 hy heeft de wagt daer binnen in ,
 zoo ik hem zien hy kan die mede draegen ,
 Philip komt eens voor en ziet u kinders aen ,
 zy komen u de benedictie vraegen ,
 ach kost ik met u mede gaen .

Gouw naer de raep en haeren mantel draegen ,
 voor eenen gulden dry of vier ,
 kwam aen de poorte naer jacobus vragen ,
 maer het en deed haer geen plezier ,
 als zy hem zag met traenen in de oogen ,
 riep zy adieu en blyft dog mynen vriend ,
 zy heeft hem nog aen zynen hals gevlogen ,
 en zey peyst altyd op u kind .

Ik zag'er veel naer berghuizen loopen ,
 die liepen voor den laesten keer ,
 wil ik hem vleesch en wat zenevel koopen ,
 want mynen en verlangt niet meer ,
 en wat tabak riep deelen voor den mynen
 als hy kan rooken is hy wel content ,
 ik weet voorvast hy is in groote pynen ,

hy is het rooken veel gewent.

Rosa die ging haer slingers ook weg dragen,
 zy kocht voor steven vlees en brood,
 maer zy begonst zoo bitterlyk te klaegen,
 dat zy viel op den grond schier dood,
 vergeet my niet ik zal u noyt vergeten,
 peyst op u kinders en ook dat ik nog draeg,
 ach had ik dat ter voorste maer geweten,
 het is met reden dat ik klieg.

Ik stond als zot als ik hoorde de klagten,
 om dat zy schreede al voor een minnaer,
 ik en kost daer niet langan niet meer wagten,
 ik ben vertrokken weg van daer,
 al die ik zag en deede niet als weenen,
 moeders met kinders het liep al by malkaer,
 zy klagden daer den nood tot aen den steenen,
 't was of het de daluve waer.

